

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

گزارش کارشناسی

موضوعات مورد بررسی در دوازدهمین

جلسه شورای نگهبان در سال ۱۳۹۰

کد گزارش: ۹۰۰۱۲

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۰۲/۲۹

شناسنامه گزارش

موضوع:

گزارش کارشناسی

موضوعات مورد بررسی در دوازدهمین جلسه شورای نگهبان

در سال ۱۳۹۰

تهیه کننده: مرکز تحقیقات شورای نگهبان

ناظر علمی: معاون پژوهشی

شماره گزارش: ۹۰۰۰۱۲

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۰/۰۳/۲۹

فهرست مطالب

- ۱- لایحه عضویت ایران در شورای حمل و نقل ریلی کشورهای مستقل مشترک‌المنافع..... ۱
- ۲- لایحه اساسنامه شرکت بیمه اتکایی اکو..... ۴
- ۳- طرح اصلاح قانون نفت..... ۸
- ضمایم..... ۱۰
- ضمیمه (۱): قانون عهدنامه از میر بین ایران و پاکستان و دولت جمهوری ترکیه - مصوب ۱۳۵۷/۰۴/۰۸..... ۱۱
- ضمیمه (۲): قانون پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر - مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۰۹..... ۲۰
- ضمیمه (۳): قانون پروتکل اصلاحی از میر - مصوب ۱۳۷۳/۰۲/۰۴..... ۲۴
- ضمیمه (۴): قانون عهدنامه از میر - مصوب ۱۳۷۶/۰۶/۲۳..... ۲۷
- ضمیمه (۵): قانون عضویت بیمه مرکزی ایران در شرکت بیمه اتکایی آسیا - مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵..... ۳۶
- ضمیمه (۶): نظر شماره ۹۰/۳۰/۴۲۱۹۴ شورای نگهبان مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۴..... ۳۷

۱- لایحه عضویت ایران در شورای حمل و نقل ریلی کشورهای مستقل مشترک‌المنافع

۱- مقدمه توجیهی، ضرورت‌ها و اهداف

به‌منظور گسترش حضور فعال و هدفمند جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی و منطقه‌ای و بهره‌گیری از آن در جهت تأمین منافع ملی و تحقق هرچه بیشتر همگرایی منطقه‌ای و بین‌المللی در راستای اصول و اهداف استراتژیک سیاست خارجی کشور و لزوم توسعه به کارگیری امکانات و ظرفیت‌های بالقوه در راستای اهداف اقتصادی و اجتماعی کشور و در راستای رفع مشکلات ایجاد شده برای راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران در اثر تأخیر در الحاق به شورای حمل و نقل ریلی کشورهای مستقل مشترک‌المنافع، لایحه مذکور ارائه شده است.

۲- سابقه لایحه

لایحه مذکور پس از تصویب در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۵ هیأت وزیران به مجلس شورای اسلامی ارائه شد. پس از تصویب آن در جلسه علنی مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۶ مجلس شورای اسلامی،^(۱) شورای نگهبان طی نامه شماره ۸۷/۳۰/۲۹۴۶۱ مورخ ۱۳۸۷/۹/۱۱ ایرادات زیر را به آن وارد نمود:

۱- نظر به اینکه طبق اصل ۸۰ قانون اساسی پرداخت کمک در هر مورد باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد لذا متن ماده واحده از این جهت مغایر اصل مذکور شناخته شد.

۱. ماده واحده: به دولت اجازه داده می‌شود در شورای حمل و نقل ریلی کشورهای مستقل مشترک‌المنافع عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. دستگاه اجرایی ذی‌ربط وزارت راه و ترابری است.

۲- لازم به تذکر است چون ضمیمهٔ ارسالی لایحه در اوراق غیررسمی و بدون تعیین تعداد مواد و تبصره‌های مصوب و فاقد امضاء می‌باشد، ضروری است ماده واحده و متن کنوانسیون و ضمائهم آن به صورت رسمی تنظیم و در انتهای آن مراتب تصویب در مجلس با تعداد مواد ذکر گردد.

۳- همانگونه که در موارد مشابه در نظریات این شورا آمده است اساسنامه موجد این شورا باید به تصویب مجلس محترم شورای اسلامی برسد و آنچه که ارسال شده است به عنوان ضمیمه ماده واحده است و مشخص نیست که به تصویب مجلس محترم رسید است یا خیر؟ از این جهت ابهام دارد و لازم است متن مصوب مجلس به صورت رسمی برای این شورا ارسال گردد تا اظهار نظر ممکن شود.

با توجه به ایرادات شورای نگهبان، دولت مجدداً لایحه مذکور را به شکل جدید منضم به اساسنامه شورای حمل و نقل ریلی کشورهای مستقل مشترک‌المنافع به صورت دوفوریتی پس از تصویب در جلسهٔ مورخ ۱۳۹۰/۳/۴ به مجلس شورای اسلامی ارائه کرد.

۳- قوانین و مقررات مرتبط

- اساسنامه اتحادیه کشورهای مستقل مشترک‌المنافع - مصوب ۱۳۸۱

۴- اظهار نظر کارشناسی

الف - به موجب جزء (۴) بند (۱) مشارکت راه‌آهن شورایی که عضو اتحادیه کشورهای مستقل مشترک‌المنافع نمی‌باشند با حق عضویت وابسته امکان‌پذیر می‌باشد. حقوق و وظایف عضو وابسته توسط شورا و با تصویب آیین‌نامه وضعیت حقوقی عضو

وابسته شورای حمل و نقل ریلی تعیین می‌گردد.

با عنایت به اینکه حقوق و وظایف عضو وابسته توسط شورای مذکور تعیین می‌گردد و مجلس شورای اسلامی در این زمینه دخالتی ندارد، لذا تصویب این اساسنامه مغایر اصل ۷۷ قانون اساسی است و به دلیل واگذاری امر تقنین به نهادی غیر از مجلس شورای اسلامی مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.

ب - در خصوص جزء (۸) بند (۲) مربوط به وظایف شورا ناظر به حل و فصل اختلاف‌ها میان راه‌آهن‌ها به دلیل عدم تصریح به رعایت ترتیبات اصل ۱۳۹ قانون اساسی، مغایرت قانونی دارد.

ج - با توجه به اینکه متن ماده واحده جدید مصوب مجلس با اندکی اصلاح مثل و مشابه متن قبلی است، لذا بند (۱) ایرادات شورای نگهبان در خصوص مغایرت با اصل ۸۰ قانون اساسی همچنان پابرجاست.

۲- لایحه اساسنامه شرکت بیمه اتکایی اکو

۱- مقدمه توجیهی، ضرورت‌ها و اهداف

سه کشور مؤسس شرکت بیمه اتکایی اکو؛

با تصدیق اهمیت نقش بیمه در توسعه اقتصادی منطقه اکو، از جهت تأمین امنیت اقتصادی و تعمیم وجوه قابل سرمایه‌گذاری؛

با آگاهی از این واقعیت که در جهت تأمین نیازهای روزافزون برای ارائه پوشش بیمه در منطقه اکو، باید به‌طور گسترده از خدمات بیمه اتکایی خارجی استفاده شود؛

با توجه به گسترش حجم جریان خروج تجارت بیمه که منجر به خروج قابل توجه ارزهای خارجی از هر یک از کشورهای عضو اکو و منطقه اکو می‌گردد؛

با یادآوری ماده (۶) عهدنامهٔ زمیر، مورخ ۱۲ مارس سال ۱۹۷۷ (۱۳۵۵/۱۲/۲۱) و یادداشت تفاهم شرکت بیمه اتکایی اکو مورخ ۱۵ مارس سال ۱۹۹۵ (۱۳۷۳/۱۲/۲۴)

مبنی بر لزوم تبدیل صندوق بیمه اتکایی اکو به شرکت بیمه اتکایی اکو؛

بدین‌وسیله تصمیم به تشکیل شرکت منطقه‌ای بیمه اتکایی اکو گرفته‌اند که طبق مفاد این اساسنامه ارائه خواهد شد.

صنعت بیمه یکی از ارکان مهم اقتصادی است به‌طوری که پیشرفت صنعت بیمه با توسعهٔ اقتصادی کشور مقارن است. صنعت بیمه از طریق تقویت بازار اطمینان و کاهش ریسک در فعالیت‌های اقتصادی به ثبات مالی کشور کمک کرده و در نهایت با افزایش سرمایه‌گذاری به رشد اقتصادی کشور کمک خواهد کرد. از طرف دیگر بهبود وضعیت اقتصادی نیز موجب پیشرفت صنعت بیمه خواهد شد.

برابر مقررات بیمه حداکثر خطری که هر شرکت بیمه می‌تواند بیمه نماید، محدود بوده و درصدی از مجموع سرمایه و ذخایر فنی به استثنای ذخیره خسارتهای معوق آن شرکت می‌باشد،^(۱) مگر اینکه برای مازاد بر آن پوشش بیمه اتکایی اخذ نماید. کشورهای عضو همکاری اقتصادی اکو برای ارائه پوشش بیمه در منطقه اکو، به دلیل اندک بودن سرمایه شرکت‌های بیمه داخلی به خصوص در مورد ارائه پوشش بیمه‌های پروژه‌های عظیم، به طور گسترده از خدمات بیمه اتکایی خارجی استفاده می‌کنند. لذا شرکت‌های بیمه داخلی، تنها به عنوان یک کارگزار در بازار عمل کرده و با سپردن بیمه اتکایی به خارج منطقه به ناچار بخش قابل توجهی از درآمد ناشی از پوشش ریسکها در اختیار شرکت‌های بیمه اتکایی خارجی قرار می‌گیرد.

با توجه به گسترش حجم جریان خروج بیمه که منجر به خروج قابل توجه ارز از کشورهای عضو اکو می‌شود و همچنین نظر به اهمیت نقش بیمه در توسعه اقتصادی منطقه اکو، از جهت تأمین امنیت اقتصادی و تعمیم وجوه قابل سرمایه‌گذاری، سه کشور ایران، ترکیه و پاکستان به منظور تکمیل خدمات بیمه اتکایی موجود تصمیم گرفته‌اند یک شرکت منطقه‌ای بیمه اتکایی اکو تشکیل می‌شود.

به دلایل ذیل وجود بیمه‌گران اتکایی بین‌المللی در منطقه اکو امری مطلوب به شمار می‌رود:

۱- ارتباط توان مالی شرکت‌های بیمه با حجم پذیرش بیمه‌های اتکایی به خصوص در

بیمه‌نامه‌های بزرگ

۱. برابر مقررات بیمه، این میزان برای شرکت‌های بیمه داخلی بیست درصد می‌باشد. (ماده ۲ آیین‌نامه، نحوه نظارت بر امور بیمه‌های اتکایی موضوعات بیمه مستقیم مصوب ۱۳۸۶/۲/۲۵ شورای عالی بیمه)

- ۲- حفظ و نگهداری بخش قابل توجهی از درآمد حق بیمه صنعت در داخل منطقه
- ۳- ایجاد ظرفیت پذیرش ریسک‌هایی که به خارج واگذار می‌شود
- ۴- ایجاد امکان رقابت بیمه‌گرهای اتکایی داخلی منطقه با رقبای خارجی در قبولی بیمه اتکایی از خارج از منطقه
- ۵- بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در صنعت بیمه
- ۶- حفظ ارزش موجود از طریق افزایش نگهداری ریسک و عدم خروج سرمایه‌های منطقه
- ۷- افزایش میزان حق بیمه قبولی از خارج منطقه و به تبع آن افزایش درآمدهای ارزی
- ۸- افزایش قدرت چانه‌زنی در بازارهای بین‌المللی امکان اخذ پوشش کامل و مناسب اتکایی از این بازارها

۲- قوانین و مقررات مرتبط

- الف - قانون عهدنامه‌ی از میر بین دولت ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان و دولت جمهوری ترکیه - مصوب ۱۳۵۷ (ضمیمه ۲)
- ب - قانون پروتکل اصلاحی عهدنامه‌ی از میر - مصوب ۱۳۷۱ - (ضمیمه ۳) و اصلاحات بعدی آن - مصوب ۱۳۷۳ (ضمیمه ۴)
- ج - قانون عهدنامه‌ی از میر - مصوب ۱۳۷۶ (ضمیمه ۵)
- د - قانون عضویت بیمه مرکزی ایران در شرکت بیمه اتکایی آب - مصوب ۱۳۷۱ (ضمیمه ۶)

۳- سابقه لایحه

هیأت وزیران طی تصویب‌نامه‌ی شماره ۲/۱۲۷۸۶/ت/۳۸۱۱۵ ک مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۷ به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داد نسبت به امضای موقت موافقت‌نامه شرکت

بیمه اتکایی سازمانی همکاری‌های اقتصادی اکو بین ایران، پاکستان و ترکیه اقدام نماید. پس از امضای مذکور، لایحه اساسنامه شرکت بیمه اتکایی اکو در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۲ هیأت وزیران تصویب و به مجلس شورای اسلامی ارائه شد و مجلس نیز با اعمال اصلاحاتی آن را تصویب کرد.

۴- واژگان تخصصی

بیمه اتکایی: قراردادی است که بر اساس آن یک شرکت بیمه (واگذارنده) تمام یا بخشی از تعهدات خود را در قبال پرداخت حق بیمه به شرکت بیمه پذیرنده (بیمه‌گر اتکایی) واگذار و بیمه‌گر اتکایی در صورت تحقق خطر، سهم خود را از خسارت پرداخت می‌نماید.

ضرر و زیان سنگین ناشی از خسارات در حجم زیاد می‌تواند هر شرکت بیمه‌ای با هر سرمایه و اعتباری را در هر کجای دنیا با مشکلات عدیده‌ای رودررو سازد، لذا شرکتها باید اجباراً قسمتی از ریسکهای پذیرفته شده را به بیمه‌گر اتکایی داخلی یا خارجی مناسب منتقل نمایند. به لحاظ اینکه کشور ما از نظر منابع انرژی کشور غنی محسوب می‌گردد عمده سرمایه‌گذاری‌های در خور توجه مربوط به انرژی (نفت، گاز و پتروشیمی) و پروژه‌های مهندسی می‌باشد. از همین رو بیمه شدن پروژه‌های فوق به جهت مقابله با ضرر و زیانهای ناشی از وقوع خسارت در اولویت قرار دارد. با توجه به حجم بالای خسارات احتمالی، بیمه‌گران اتکایی بهترین گزینه پیشنهادی برای بیمه‌گر واگذارنده می‌باشند.^(۱)

۱. واژه پرتفوی به معنای کیف چرمی است که در عالم بورس منظور کیف یا سبد سهام است؛ بدین معنا که وقتی شخصی از پوتفوی خود صحبت می‌کند منظورش انواع سهام موجود در سبد سهامش است.

۵- اظهار نظر کارشناسی

- مغایرتی با قانون اساسی ندارد.

۳- طرح اصلاح قانون نفت

بند(۱) ایرادات شورای نگهبان (ضمیمه ۷)

در مصوبه مجلس شورای اسلامی واژه‌های غیرفارسی زیر بکار رفته است:

هیدروکربور - ژئوفیزیک - ژئوشیمی - پتروشیمیایی

در مصوبه جدید ذکر شده است که این واژه‌ها تخصصی هستند و معادل فارسی ندارند، لذا با توجه به اینکه معادلی برای آنها از سوی فرهنگستان زبان و ادب فارسی وضع نشده است، لذا ایرادی به مصوبه مجلس وارد نیست.

بند(۲) ایرادات شورای نگهبان

الف) در بندهای (۵) و (۶) حضور رؤسای کمیسیونهای انرژی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی موجب دخالت در کار قوه مجریه و ناقض اصل تفکیک قوا (اصل ۵۷) است.

ب) در بند(۷) حضور دادستان کل کشور که یک مقام قضایی است، موجب دخالت در کار قوه مجریه و مغایر اصل تفکیک قواست. در ضمن ابزار نظارتی قوه قضائیه بر کار قوه مجریه در اصل ۱۷۴ قانون اساسی از طریق سازمان بازرسی کل کشور پیش‌بینی شده است و طریق دیگری در این خصوص، مغایر اصل ۱۷۴ قانون اساسی می‌باشد.

ج) تبصره(۲) ماده(۳) نیز به تبع استدلال فوق‌الذکر، محل ایراد است.

د) اصلاح انجام شده در بند(۹) فاقد ایراد است.

بند(۳) ایرادات شورای نگهبان

با توجه به حذف بند(۸) ماده(۳)، ایراد برطرف شده است.

بند(۴) ایرادات شورای نگهبان

با توجه به اصلاح بعمل آمده، ایراد برطرف شده است.

بند(۵) ایرادات شورای نگهبان

الف) با توجه به اصلاح انجام شده در بند(۲) ماده(۷)، ابهام برطرف شده است.

ب) با توجه به اصلاح انجام شده در بند(۳) ماده(۷)، ابهام برطرف شده است. با این وجود، اگر این بررسیها و ارزیابیها منجر به دخالت در کار وزارت نفت شود، مغایر اصل مسئولیت وزیران در برابر مجلس شورای اسلامی است (اصل ۱۳۷ قانون اساسی) است.

بند(۶) ایرادات شورای نگهبان

با توجه به اصلاح بعمل آمده، ایراد برطرف شده است.

بند(۷) ایرادات شورای نگهبان

با توجه به اصلاح انجام شده، ایراد برطرف شده است.

بند(۸) ایرادات شورای نگهبان

با توجه به اصلاح صورت گرفته، ایراد برطرف شده است.

ضمائم

ضمیمه (۱): قانون عهدنامه از میر بین ایران و پاکستان و دولت جمهوری ترکیه -

مصوب ۱۳۵۷/۰۴/۰۸

ماده واحده - عهدنامه از میر راجع به تنظیم فعالیت‌ها و سازمان همکاری عمران منطقه‌ای (R.C.D) بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان و دولت جمهوری ترکیه مشتمل بر یک مقدمه و ۳۸ ماده که در تاریخ ۱۲ مارس ۱۹۷۷ (۲۱ اسفند ۲۵۳۵) با امضاء رسیده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده می‌شود.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۷،۳،۱۰، در جلسه روز پنجشنبه هشتم تیر ماه دو هزار و پانصد و سی و هفت شاهنشاهی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رییس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

عهدنامه از میر - اعلیحضرت شاهنشاه ایران و حضرت رییس جمهوری اسلامی پاکستان و حضرت رییس جمهوری ترکیه

با یادآوری تصمیمی که در کنفرانس سران سه مملکت به تاریخ بیستم و بیست و یکم ژوئیه ۱۹۶۴ در استانبول اتخاذ گردید و به موجب آن "همکاری عمران منطقه‌ای" به منظور اهتمام بیشتر در عمران از طریق تشریک مساعی مؤثر و پیگیر بر اساس منطقه‌ای ایجاد گردید.

با ملاحظه این که اساس استوار تشریک مساعی که مولود پیوندهای نیرومند فرهنگی و تاریخی است - بر اثر پیدایش "همکاری عمران منطقه‌ای" استحکام یافته است.

با عزم به گسترش همکاری خود در کلیه امور

با توجه به اینکه از زمان استقرار "همکاری عمران منطقه‌ای" تا کنون دگرگونی‌های مهمی در جهان و به ویژه در منطقه به وجود آمده که ایجاب می‌کند وظایف این سازمان در چارچوب این دگرگونیها مورد تجدید نظر واقع شده و بر مبنای قانونی مناسبی استوار گردد-

با تصدیق به لزوم افزایش و گسترش همکاری در پرتو تجارب گذشته و نظام متغیر اقتصادی جهان با تأیید مجدد عزم خود به پیشبرد ثبات سیاسی و امنیت در منطقه به نحوی که ملت‌های آنان بتوانند مساعی خویش را برای نیل به سطح بالاتری از رشد اقتصادی و اجتماعی در صلح و آرامش متمرکز سازند-

با در نظر گرفتن اینکه در اعلامیه ۲۱ - ۲۲ آوریل ۱۹۷۶ کنفرانس سران سه کشور در از میر مناسبات اقتصادی نزدیکتر بین دول عضو به منظور ایجاد همبستگی اقتصادی بیشتر در میان آنان مورد تأکید قرار گرفته است-

با علاقه به گسترش دامنه همکاریهای خود-

مصمم شدند که هدفها و سازمان "همکاری عمران منطقه‌ای" را به موجب این عهدنامه تعریف و تشریح نمایند و بدین منظور نمایندگان تام‌الاختیار خود را به شرح زیر تعیین کردند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

آقای عباسعلی خلعتبری وزیر امور خارجه.

حضرت رییس جمهوری اسلامی پاکستان:

آقای عزیز احمد وزیر مشاور در امور دفاع و خارجه:

حضرت رییس جمهوری ترکیه:

آقای احسان صبری چاگلایانگیل وزیر امور خارجه.

این نمایندگان - پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود - به شرح زیر موافقت نمودند:
تعریفات

ماده اول - در این عهدنامه اصطلاحات ذیل - جز در مواردی که به اقتضای متن مفهوم دیگری از آنها افاده شود - دارای معانی زیر خواهند بود:

۱ - "دولتهای عضو" - یعنی دولتهای ایران و پاکستان و ترکیه.

۲ - "حکومتهای عضو" - یعنی حکومت شاهنشاهی ایران و حکومت جمهوری اسلامی پاکستان و حکومت جمهوری ترکیه

۳ - "منطقه" - یعنی سرزمین‌های ایران و پاکستان و ترکیه.

۴ - "همکاری عمران منطقه‌ای (آر. سی. دی)" - یعنی سازمانی که در این عهدنامه تعریف شده است.

۵ - "شورای وزیران" - یعنی شورای وزیران امور خارجه ایران و پاکستان و ترکیه.

۶ - "شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای" - یعنی شورای متشکل از رؤسای سازمانهای برنامه یا نمایندگان سازمان مشابه دولتهای عضو.

۷ - "دبیر کل" - یعنی دبیر خانه کل همکاری عمران منطقه‌ای.

۸ - "دبیرخانه" - یعنی دبیرخانه همکاری عمران منطقه‌ای.

۹ - "عهدنامه" - یعنی عهدنامه حاضر که بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان و دولت جمهوری ترکیه منعقد گردیده است.

اصول و مبانی تشریک مساعی

ماده دوم - دولتهای عضو - به موجب عهدنامه حاضر - همکاری عمران منطقه‌ای را به عنوان سازمانی به

منظور تأمین همکاری اقتصادی و فنی و فرهنگی میان خود تأسیس می‌کند و برای نیل به این مقصود درباره اصول ذیل توافق نمودند:

(الف) - گسترش بازرگانی بین دول عضو - از طریق تأمین دسترسی آزادانه‌تر به بازارهای یکدیگر.

(ب) - ترغیب به ایجاد شرایط و احوال مساعد در هر یک از دول عضو - برای رشد مداوم اقتصادی به منظور تأمین ترقی مستمر سطح زندگی مردم -

(ج) - تحکیم همبستگی‌های فرهنگی و علائق معنوی و برادرانه‌ای که مردم دول عضو را از مجاری اجتماعی و فرهنگی به یکدیگر پیوند می‌دهد -

(د) - کمک به افزایش تجارت جهان و مجاهدت برای محو سیاستهای غیر منصفانه بازرگانی که برای کشورهای رو به رشد شرایط تجارتي نامساعد به بار آورده است از طریق اتخاذ روشی مشترک در مجمع بین‌المللی.

ماده سوم - دولتهای عضو تدابیر مقتضی برای استقرار یک منطقه تجارت آزاد همکاری عمران منطقه‌ای را با تضمین‌های معمول و مناسب از طریق کاهش تدریجی محدودیتهای تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای در داخل منطقه طی مدت ده سال به عمل خواهند آورد.

دولتهای عضو همزمان با عهدنامه حاضر پروتکلی درباره کیفیات تأمین تجارت آزاد همکاری عمران منطقه‌ای منعقد خواهند نمود.

ماده چهارم - تشریک مساعی صنعتی بین دولتهای عضو با ایجاد طرحهای مشترک بر اساس بازار منطقه و از طریق همکاری در صنایع و تخصص در تولید اجزاء و قطعات صورت خواهد گرفت. دولتهای عضو تدابیر مؤثر برای تأمین گردش هر چه بیشتر محصولات طرحهای مشترک در داخل منطقه به عمل خواهند آورد. طرحهای مشترکی که در آینده ایجاد می‌شود مبتنی بر رهنمودهای ذیل و دیگر رهنمودهایی خواهد بود که دولتهای عضو تعیین خواهند کرد:

(الف) - ایجاد طرحهای مشترک صنعتی به ویژه در صنایع مورد تشویق قرار خواهد گرفت که اقتصادشان بر اساس منطقه‌ای قابل دوام باشد.

(ب) - به طرحهای مشترک آر. سی. دی امتیازهای مالی مشابه با امتیازهایی که برای صنایع ملی با اهمیت و کیفیت مشابه قائل می‌شوند - داده شود.

اقدام هم‌بسته برای تجارت و صنعت به نحوی به عمل آید که تولید و مبادله کالاهای صنعتی مکمل یکدیگر باشند. ماده پنجم - برای شروع و پیشبرد و تأمین اعتبار طرحهایی که هدفهای عهدنامه حاضر را تأمین کند - یک بانک سرمایه‌گذاری و توسعه همکاری عمران منطقه‌ای با شرکت بخش خصوصی در هر جا که قوانین دولت مربوطه اجازه دهد - تأسیس خواهد شد.

ماده ششم - سازمان هم بسته بیمه اتکایی همکاری عمران منطقه‌ای هر چه زودتر به یک شرکت بیمه اتکایی همکاری عمران منطقه‌ای تبدیل خواهدگردید.

ماده هفتم - دولتهای عضو - برای ترویج جهانگردی در داخل منطقه - تدابیر مقتضی اتخاذ خواهند کرد و حتی‌الامکان برای تشویق جهانگردی بین‌المللی در منطقه اقدام مشترک معمول خواهند داشت. همچنین دولتهای عضو برای تشویق جهانگردی به طور اعم و جهانگردی گروهی بالاخص در منطقه در مقررات مالی و تشریفات مسافرت تسهیلاتی فراهم خواهند ساخت.

ماده هشتم - دولتهای عضو کلیه اقدامات لازم را از لحاظ برقراری و خدمات مؤثر پستی و تلفنی و تلگرافی و تلکس در داخل منطقه به عمل خواهند آورد.

ماده نهم - دولتهای عضو یک شبکه حمل و نقل مؤثر در منطقه پیش‌بینی خواهند نمود و برای احداث و اتمام و اصلاح راههای اصلی و راههای آهن که دول عضو را به یکدیگر مربوط سازد اولویت قائل خواهند شد.

ماده دهم - دولتهای عضو کلیه تدابیر مقتضی را برای تأمین سرویسهای مناسب کشتیرانی بین خود اتخاذ خواهند کرد و به این منظور - دول عضو هر چه زودتر یک شرکت کشتیرانی همکاری عمرانی منطقه‌ای تشکیل خواهند داد.

ماده یازدهم - دولتهای عضو - به منظور تسهیل و گسترش مسافرت‌های هوایی و حمل کالا با هواپیما در منطقه همکاری نزدیکتری بین شرکتهای هواپیمایی خود برقرار خواهند ساخت.

ماده دوازدهم - دولتهای عضو کمکهای فنی و تخصصی را در رشته‌های مختلف برای یکدیگر تأمین خواهند کرد و برای این منظور - یک برنامه همکاری فنی آر. سی. دی که وافی به تأمین احتیاجات دولتهای عضو باشد - به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده سیزدهم - دولتهای عضو - به منظور تأمین احتیاج روز افزون به کادر فنی در منطقه گاه به گاه مؤسساتی برای تعلیم و تربیت و کارآموزی - بر مبنای منطقه‌ای ایجاد خواهند کرد.

ماده چهاردهم - برای ایجاد ذخیرهای از افراد خیلی ماهر و نیروی انسانی علمی و فنی و تقویت و تحکیم مؤسسات علمی و تحقیقاتی در دول عضو - یک بنیاد علمی همکاری عمران منطقه‌ای که مرکز آن در اسلام‌آباد باشد - تأسیس خواهد شد.

ماده پانزدهم - یک بنیاد جوانان همکاری عمران منطقه‌ای به منظور تعمیم و گسترش مبادلات فرهنگی و مودت و تماسهای بیشتر در میان جوانان دول عضو ایجاد خواهد شد.

ماده شانزدهم - دول عضو - کلیه تدابیر لازم را برای همکاری فرهنگی بین خود معمول خواهند داشت. این همکاری باید در اصل متوجه پیشبرد حسن‌نیت و یکدلی در میان مردم منطقه شده و شناسایی و آگاهی

از میراث فرهنگی مشترک را در وجدان اجتماعی آنها به وجود آورد.

ماده هفدهم - برای اشاعه اطلاعات و ایجاد تماس و تفاهم بیشتر بین مردم دول عضو آژانسهای اطلاعاتی آنها همکاری نزدیکتری بین خود برقرار خواهند ساخت.

ماده هیجدهم - مفاد عهدنامه حاضر به هر نوع همکاری دیگری که متقابلاً مورد توافق دول عضو قرار گیرد تسری خواهد یافت.

رویه و سیاست

ماده نوزدهم - دول عضو کلیه تدبیر و رویههایی را که برای نیل به هدفهای این عهدنامه لازم باشد اتخاذ خواهند کرد.

ماده بیستم - دول عضو در تنظیم برنامههای عمرانی خود زمینههای همکاری و تشریک مساعی مستمر، آ. سی. دی را مورد توجه کامل قرار خواهند داد.

ماده بیست و یکم - مقامات برنامه‌ریزی و مالی و در موارد ضروری سایر مقامات صلاحیتدار سه دولت عضو برای تسهیل نیل به هدفهای آ. سی. دی - تماس نزدیک بین خود برقرار خواهند نمود.

ماده بیست و دوم - دول عضو متفقاً خواهند کوشید در مجامع بین‌المللی کمکهای مؤثری در جهت رفع موانع بازرگانی و سایر مشکلاتی که در راه استقرار یک نظام اقتصادی عادلانه در جهان وجود دارد به عمل آورند.

ارکان همکاری عمران منطقه‌ای

ماده بیست و سوم - وظیفه محوله به همکاری عمران منطقه‌ای را ارکان ذیل انجام خواهند داد:

۱ - شورا:

الف - شورای وزیران.

ب - شورای قائم‌مقامان.

۲ - شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای.

۳ - کمیته‌های فنی.

۴ - دبیرخانه و

۵ - سازمانهای تخصصی.

هر یک از این ارکان در حدود اختیاراتی که به موجب عهدنامه حاضر به آن تفویض گردیده است - عمل خواهد کرد.

ماده بیست و چهارم - شورای وزیران - هیأت اصلی تعیین‌کننده رویه و مشی و تصمیم‌گیرنده همکاری عمران منطقه‌ای خواهد بود که متشکل است از وزرای امور خارجه دول عضو یا دیگر نمایندگان که مقام وزارت داشته باشند و از طرف دول عضو معین گردند. شورای وزیران لااقل سالی یک بار متناوباً در سرزمین یکی از دول عضو تشکیل جلسه خواهد داد. شورای وزیران آیین‌نامه داخلی خود را تنظیم خواهد نمود.

ماده بیست و پنجم - شورای قائممقامان متشکل خواهد بود از معاون وزارت امور خارجه ایران و سفیر پاکستان و سفیر ترکیه در ایران. شورای مزبور جز در مواقعی که شورای وزیران اجلاس می‌کند - به عنوان رکن دائمی از طرف وزیران و به نام آنان رویه و خط مشی را تعیین و موضوعاتی را که مستلزم اتخاذ تصمیم توسط دول عضو باشد تنظیم می‌کند و در امور مربوط به اجرای تصمیمات شورای وزیران اقدامات مقتضی به عمل می‌آورد. شورای قائممقامان مرتباً و به دفعاتی که ضروری باشد در تهران اجلاس می‌نماید. ریاست شورای قائممقامان طبق آیین‌نامه داخلی مصوبه شورای وزیران به نوبت و به ترتیب حروف الفباء به عهده یکی از دول عضو خواهد بود.

ماده بیست و ششم - شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای مرکب خواهد بود از رؤسای سازمانهای برنامه دول عضو و یا نمایندگانی دارای همان اختیارات که تعیین و معرفی شوند و حداقل سالی یک بار در مرکز سازمان (همکاری عمران منطقه‌ای) تشکیل جلسه خواهد داد.

این شورا برنامه‌های اقداماتی در جهت تحقق هدفهای سازمان را مورد بررسی قرار داده و آنها را تکمیل و همراه با گزارشی از برنامه‌های گذشته و ارزیابی نتایج حاصله، برای تصویب به شورای وزیران تسلیم خواهد کرد. شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای هر سال یک گزارش اقتصادی تهیه خواهد کرد و در آن به تجزیه و تحلیل روندهای اقتصادی منطقه خواهد پرداخت.

ماده بیست و هفتم - برای بررسی موضوعات مربوط کمیته‌های فنی مختلفی به وجود خواهد آمد. گزارش این کمیته‌های به شورای قائممقامان ارسال خواهد شد و شورای قائممقامان گزارشهای مزبور را برای ملاحظه شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای خواهد فرستاد.

در حال حاضر کمیته‌هایی در رشته‌های ذیل تشکیل خواهد شد:

اول - کمیته صنعت.

دوم - کمیته نفت و مواد پتروشیمیایی.

سوم - کمیته بازرگانی.

چهارم - کمیته حمل و نقل و ارتباطات.

پنجم - کمیته همکاریهای فنی و علوم اداری.

ششم - کمیته امور فرهنگی.

هفتم - کمیته جهانگردی و اطلاعات.

تعداد و موضوع کمیته‌ها ممکن است گاه به گاه از طرف شورای وزیران تغییر داده شود.

ماده بیست و هشتم - دبیر کل بر دبیرخانه ریاست تام دارد و توسط شورای وزیران منصوب می‌شود مقام دبیر کلی به

نوبت و به ترتیب حروف الفباء به‌عهده یکی از دول عضو خواهد بود و مدت تصدی آن چهار سال می‌باشد. سازمانها و مؤسسات تخصصی همکاری عمران منطقه‌ای و برنامه‌ها و فعالیتها و اداره امور مؤسسه فرهنگی همکاری عمران منطقه‌ای تحت مسئولیت‌مستقیم دبیر کل قرار دارند.

ماده بیست و نهم - مرکز دبیرخانه همکاری عمران منطقه‌ای در تهران خواهد بود. دبیرخانه برای تأمین مخارج و هزینه‌های خود و ادارات تابعه یک بودجه مرکزی خواهد داشت. این بودجه را سه دولت عضو متساویاً تأمین خواهند کرد.

کلیه کارکنان دبیرخانه - کارمندان بین‌المللی تمام وقت تلقی می‌شوند و حقوق و فوق‌العاده خود را از محل بودجه مرکزی دبیرخانه دریافت می‌نمایند.

در موقع انتصاب کارمندان دبیرخانه - توزیع جغرافیایی بر اساس مساوات رعایت می‌شود. دول عضو موافقت‌نامه‌ای درباره وضع حقوقی دبیرخانه امضاء خواهند نمود که ضمیمه این عهدنامه خواهد بود. وظایف دبیرخانه به شرح زیر می‌باشد:

- ۱ - تهیه و طرح و تنظیم برنامه فعالیتها جهت تسلیم به دول عضو.
- ۲ - حفظ تماس با حکومت دولتهای عضو از طریق مجاری مقتضی به منظور تعقیب پیشرفت اجرای تصمیمات شورای وزیران و برای موضوعات و امور دیگری که به سازمان (همکاری عمران منطقه‌ای) مربوط می‌شود.
- ۳ - عمل کردن به عنوان مقام تمرکزدهنده در مورد کلیه مسائل و موضوعات مربوط به همکاری عمران منطقه‌ای.
- ۴ - عمل کردن به عنوان مقام اطلاعاتی در مورد فعالیتهای همکاری عمران منطقه‌ای.
- ۵ - تهیه خلاصه گزارش سالانه درباره فعالیتهای همکاری عمران منطقه‌ای برای تسلیم آن به شورای وزیران.
- ۶ - حفظ تماس نزدیک با کلیه مؤسسات و سازمانهای تخصصی همکاری عمران منطقه‌ای.
- ۷ - حفظ ارتباط با مجامع بین‌المللی و منطقه‌ای - که هدفهایی مشابه با هدفهای همکاری عمران منطقه‌ای دارند.
- ۸ - تأمین تسهیلات اداری و اسنادی و تهیه پیش‌نویسها و گزارشها و اعلامیه‌های شوراها و کمیته‌ها و سایر ارکان همکاری عمران منطقه‌ای.

۹ - انجام وظیفه در مقام حافظ اسناد و مطالعات و گزارشهای همکاری عمران منطقه‌ای.

۱۰ - انجام وظایف دیگری که ممکن است شورای وزیران به آن محول کند.

ماده سی‌ام - در بعضی از رشته‌های خاص همکاری - سازمانها و مؤسسات تخصصی به وجود خواهد آمد.

در حال حاضر مؤسسات و سازمانهای تخصصی در رشته‌های زیر ایجاد خواهد شد:

- مؤسسه فرهنگی همکاری عمران منطقه‌ای که مرکز آن در تهران بوده و در دول عضو شعباتی خواهد داشت.

- خدمات کشتیرانی همکاری عمران منطقه‌ای در استانبول.

- اتاق بازرگانی و صنایع همکاری عمران منطقه‌ای.
- مرکز بیمه همکاری عمران منطقه‌ای در کراچی.
سازمان هم بسته بیمه اتکایی همکاری عمران منطقه‌ای در استانبول.
تعداد و ماهیت و موضوع این سازمانها ممکن است گاه به گاه از طرف شورای وزیران تغییر یابد. کلیه سازمانهای تخصصی موظفند که:

- ۱ - گزارشهای سالانه فعالیت‌های خود را به دبیر کل تسلیم کنند.
- ۲ - در مورد تصمیمات متضمن رویه و خط مشی قبلاً از دبیر کل کسب مجوز کنند.
- ۳ - با حکومت دول عضو از طریق دبیرخانه مکاتبه نمایند.

مقررات مالی

ماده سی و یکم - دبیرخانه دارای یک بودجه متمرکز خواهد بود که به نسبت مساوی از طرف دول عضو تأمین خواهد گردید و طبق تصویب شورای وزیران و به موجب آیین‌نامه مالی که به تصویب شورای وزیران می‌رسد مورد استفاده واقع خواهد شد. دبیر کل هر سال گزارشی از درآمد و هزینه بودجه متمرکز تسلیم شورای وزیران خواهد کرد.

مقررات عمومی

ماده سی و دوم - کلیه تصمیمات به اتفاق آراء اتخاذ می‌شود.
ماده سی و سوم - سازمان همکاری عمران منطقه‌ای دارای شخصیت حقوقی خواهد بود.
ماده سی و چهارم - انگلیسی زبان رسمی سازمان همکاری عمران منطقه‌ای می‌باشد.
ماده سی و پنجم - سازمان می‌تواند با سازمانهای بین‌المللی منطقه‌ای - همکاری نزدیک برقرار کند. چگونگی و حدود این همکاری را شورای وزیران تعیین خواهد کرد.

ماده سی و ششم - هر یک از دول منطقه می‌تواند عضویت سازمان را تقاضا کند. دولت متقاضی تقاضای خود را از طریق دبیرخانه به شورای وزیران ارسال می‌دارد. شورای وزیران در مورد پذیرش عضو تازه به اتفاق آراء اتخاذ تصمیم می‌نماید.

شرایط پذیرش و اصلاحاتی که در نتیجه آن عهدنامه حاضر ضرورت می‌یابد به موجب موافقتنامه‌ای خواهد بود که بین دول عضو و دولت متقاضی منعقد خواهد گردید و چنین موافقتنامه‌ای به کلیه دول عضو تسلیم می‌گردد تا طبق قوانین اساسی و مقررات مربوطه هر یک به تصویب برسد.

ماده سی و هفتم - حکومت هر یک از دول عضو می‌تواند پیشنهاداتی برای تجدید نظر در عهدنامه حاضر یا اصلاحاتی در آن به شورای وزیران تسلیم نماید.

موارد تجدید نظر و اصلاحات ناشیه - پس از تأیید شورای وزیران و تصویب دول عضو طبق قوانین اساسی و مقررات مربوطه هر یک به موقع اجراء گذارده خواهد شد.

مقررات نهایی

ماده سی و هشتم - عهدنامه حاضر طبق قوانین اساسی و مقررات مربوطه دول عضو به تصویب خواهد رسید و اسناد تصویب به دولت شاهنشاهی ایران سپرده خواهد شد تا رونوشت مصدق آن را برای سایر دول عضو و برای دبیرخانه ارسال دارد.

عهدنامه از تاریخ تسلیم آخرین سند تصویب به دولت شاهنشاهی ایران لازم الاجرا خواهد بود.

عهدنامه حاضر در چهار نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید و هر چهار متن متساویاً معتبر است.

بنا به مراتب - نمایندگان تام‌الاختیار امضاءکننده زیر عهدنامه حاضر را امضاء نمودند.

تهران به تاریخ ۱۲ مارس ۱۹۷۷ (۲۱ اسفند ماه ۲۵۳۵)

عباسعلی خلعتبری عزیز احمد احسان صبری چاگلایانگیل

وزیر امور خارجه ایران وزیر مشاور در امور دفاع و خارجه پاکستان وزیر امور خارجه ترکیه

عهدنامه فوق مشتمل بر یک مقدمه و سی و هشت ماده منضم به قانون عهدنامه از میر بین دولت

شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اسلامی پاکستان ودولت جمهوری ترکیه می‌باشد.

رییس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

ضمیمه (۲): قانون پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر - مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۰۹

ماده واحده - پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه مشتمل بر پانزده بند که در تاریخ ۲۸ خرداد ۱۳۶۹ هجری شمسی برابر با ۱۸ ژوئن ۱۹۹۰ میلادی از طرف دولتهای جمهوری اسلامی ایران و پاکستان و جمهوری ترکیه در اسلام‌آباد به امضاء رسیده است، تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر

دولتهای جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه در خصوص اصلاحات مربوط به عهدنامه از میر مورخ ۱۲ مارس ۱۹۷۷ برابر با ۲۱ اسفند ماه ۱۳۵۵ مطابق با ماده ۳۷ عهدنامه مزبور به شرح ذیل موافقت نمودند:

۱ - سه دولت مجدداً تأیید می‌نمایند نام سازمان که به موجب عهدنامه از میر تأسیس یافته بود از سازمان همکاری عمران منطقه‌ای (آر. سی. دی.) به سازمان همکاریهای اقتصادی (اگو) تغییر یابد.

۲ - مقدمه عهدنامه مذکور حذف گردیده و مقدمه جدیدی به قرارداد ذیل در آن گنجانیده خواهد شد:

"مقدمه"

دولتهای جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه، با توجه به پیوندهای محکم فرهنگی و تاریخی میان این سه کشور به‌عنوان یک شالوده مستحکم برای تحکیم همکاریهای اقتصادی، با تشخیص نیاز به تشدید و تعمیق هر چه بیشتر روابط اقتصادی موجود از طریق تلاشهای مداوم در سطح منطقه، با تأیید مجدد بر تصمیمشان جهت گسترش و توسعه همکاریهای اقتصادی میان خود با عنایت به تجربیات مشترکی که کسب نموده‌اند و تغییراتی که در نظام اقتصادی جهان به وجود می‌آید.

تصمیم گرفته‌اند تا آرمانها، اهداف و ساختار سازمان همکاریهای اقتصادی مطابق با مفاد عهدنامه مزبور مورد تبیین و تصحیح قرار گیرد و بدین منظور در موارد ذیل توافق نموده‌اند:

۳ - در ماده یک عبارت "جمهوری اسلامی ایران" جایگزین عبارت "دولت شاهنشاهی ایران" خواهد شد.

۴ - بند پنجم ماده یک به شرح زیر اصلاح خواهد شد:

"شورای وزیران یعنی شورایی مرکب از وزیران امور خارجه یا هر نماینده دیگری که در سطح وزیر کامل باشد و توسط دولتهای کشورهای عضو معرفی شده باشد.

۵ - ماده ۳ - عهدنامه مزبور حذف خواهد شد و "پروتکل استقرار منطقه تجارت آزاد" که در ماده فوق‌الذکر بدان اشاره شده کان‌لم‌یکن تلقی خواهد شد. متن ذیل جایگزین مفاد ماده ۳ که حذف گردیده خواهد شد:

"کشورهای عضو بر اساس تعهدات مندرج در قراردادهایشان امکان تأمین حداکثر کاهش ممکنه موانع تجارت در منطقه اکو را در زمان مناسب و با عنایت به تجارب کسب شده در چارچوب سیستم تعرفه ترجیحی اکو مورد بررسی قرار خواهند داد."

۶ - جمله اول ماده ۲۵ عهدنامه از میر به شرح ذیل اصلاح خواهد گردید:

"شورای معاونین مرکب خواهد بود از مدیر کل مربوطه وزارت امور خارجه ایران، سفرای پاکستان و ترکیه در ایران."

۷ - ماده ۲۷ به شرح ذیل اصلاح خواهد گردید:

"کمیته‌های فنی مختلفی تشکیل خواهد شد تا در مورد موضوعات مربوطه اقدام نمایند. گزارشات این کمیته‌ها تسلیم شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای خواهد شد. شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای گزارشات مذکور را جهت بررسی و تصویب تقدیم شورای وزیران خواهد نمود.

در حال حاضر، کمیته‌های ذیل تشکیل خواهد گردید:

۱ - کمیته همکاریهای اقتصادی و بازرگانی.

۲ - کمیته همکاری در زمینه‌های حمل و نقل ارتباطات.

۳ - کمیته همکاریهای فنی و صنعتی.

۴ - کمیته همکاریهای کشاورزی.

۵ - کمیته همکاریهای آموزشی، علمی و فرهنگی.

۶ - کمیته همکاری در زمینه انرژی.

۷ - کمیته همکاری در زمینه‌های کارهای زیربنایی و عمومی.

تعداد کمیته‌ها و موضوعات مربوط به آنها ممکن است کهنگاه توسط شورای وزیران تغییر یابد.

این کمیته‌ها ممکن است کمیته‌های فرعی تشکیل دهند تا در مورد زمینه‌های مختلف همکاریهای تحت حوزه اختیاراتشان اقدام نمایند.

تشکیل کمیته‌های فرعی منوط به تصویب شورای وزیران خواهد بود."

۸ - ماده ۲۸ به شرح ذیل اصلاح خواهد گردید:

"دبیر کل بر دبیرخانه ریاست تام دارد و توسط شورای وزیران منصوب خواهد شد. سمت دبیر کلی به نوبت و به ترتیب حروف الفبا، توسط یکی از کشورهای عضو احراز خواهد شد و مدت تصدی آن چهار سال می‌باشد. کلیه سازمانها و مؤسسات تخصصی اکو تحت مسئولیت مستقیم دبیر کل قرار خواهد گرفت."

۹ - ماده ۳۰ به شرح ذیل اصلاح خواهد گردید:

سازمانها و مؤسسات تخصصی در برخی زمینه‌های خاص همکاری خواهند داشت. در حال حاضر سازمانها و مؤسسات تخصصی در زمینه‌های ذیل تأسیس خواهد شد:

- اطاق بازرگانی و صنایع اکو.

- مرکز بیمه اکو در کراچی.

- مجتمع یکپارچه بیمه انکایی اکو در استانبول.

شورای وزیران ممکن است گهگاه در تعداد، کلیه مؤسسات تخصصی موظفند: ماهیت و موضوعات مورد اقدام این مؤسسات تغییراتی پدید آورد.

۱ - هر ساله گزارشی در مورد فعالیتهای خود تسلیم دبیر کل نمایند.

۲ - در مورد تصمیماتی که متضمن خط مشی و رویه می‌باشد قبلاً از دبیر کل کسب اجازه نمایند.

۳ - با دولتهای عضو از طریق دبیرخانه تماس حاصل نمایند.

۱۰ - اصلاحات فوق بر کلیه مواد مربوطه عهدنامه از میر و "موافقتنامه وضعیت سازمان همکاریهای اقتصادی، نمایندگان ملی و کارکنان بین‌المللی آن" منضم به آن شمول خواهد داشت.

۱۱ - به استثنای اصلاحات فوق، سایر مفاد عهدنامه از میر و "موافقتنامه وضعیت سازمان همکاریهای اقتصادی، نمایندگان ملی و کارکنان بین‌المللی آن" منضم به آن به قوت خود باقی خواهد ماند.

۱۲ - پروتکل حاضر طبق قوانین اساسی و مقررات مربوطه کشورهای عضو به تصویب خواهد رسید و اسناد تصویب نزد دولت جمهوری اسلامی ایران تودیع خواهد شد و این دولت رونوشت مصدق اسناد تصویب را برای سایر دول عضو و دبیرخانه ارسال خواهد داشت.

۱۳ - پروتکل حاضر از تاریخ تسلیم آخرین سند تصویب نزد دولت جمهوری اسلامی ایران لازم‌الاجراء خواهد گردید.

۱۴ - پروتکل حاضر در چهار نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید که هر چهار متن دارای اعتبار یکسان می‌باشند.

۱۵ - پروتکل حاضر در تاریخ ۲۸ خرداد ۱۳۶۹ هجری شمسی مطابق با ۱۸ ژوئن ۱۹۹۰ در اجلاس فوق‌العاده وزیران کشورهای عضو اکو در اسلام‌آباد تهیه گردید. بنا بر مراتب نمایندگان تام‌الاختیار ذیل پروتکل حاضر را امضاء نمودند.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

دکتر علی‌اکبر ولایتی - وزیر امور خارجه

از طرف دولت جمهوری اسلامی پاکستان

صاحب‌زاده یعقوب‌خان - وزیر امور خارجه

از طرف دولت جمهوری ترکیه

ایسین چلبی - وزیر مشاور

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و پروتکل اصلاحی ضمیمه در جلسه روز یکشنبه نهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۶، ۱۲، ۱۳۷۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی‌اکبر ناطق نوری

ضمیمه (۳): قانون پروتکل اصلاحی از میر - مصوب ۱۳۷۳/۰۲/۰۴

ماده واحده - پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر بین دولتهای ایران، پاکستان و ترکیه مورخ ۱۳۵۵، ۱۲، ۲۱ به صورت اصلاحیه پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر مورخ ۱۳۶۹، ۳، ۲۸ مشتمل بر هجده بند متضمن عضویت اعضای جدید اکو (جمهوریهای افغانستان، آذربایجان، ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان) و سایر اصلاحات به عمل آمده که در تاریخ ۷ آذر ماه ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۲۸ نوامبر ۱۹۹۲ میلادی از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه در اسلام آباد به امضاء رسیده است به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می شود.

پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر

۱ - دولتهای جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه طبق مواد ۳۶ و ۳۷ عهدنامه از میر مورخ ۱۳۵۵، ۱۲، ۲۱ هجری شمسی مطابق با ۱۲ مارس ۱۹۷۷ میلادی به صورت اصلاح شده طی "پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر" مورخ ۲۸ خرداد ماه ۱۳۶۹ هجری شمسی مطابق با ۱۸ ژوئن ۱۹۹۰ میلادی با اعمال اصلاحات زیر در عهدنامه از میر موافقت نمودند:

۲ - بندهایی از ماده ۱ عهدنامه از میر به شرح زیر تغییر می یابد:

الف - "دولتهای عضو" به دولتهای جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه و دولتهایی که به موجب ماده ۳۶ به عضویت سازمان پذیرفته شده اند، اطلاق می شود.

ب - "حکومتهای عضو" به حکومتهای دولتهای عضو اطلاق می شود.

ج - "منطقه" به سرزمینهای دولتهای عضو اطلاق می شود.

د - "عهدنامه" به عهدنامه از میر اطلاق می شود.

۳ - یک بند جدید ۱۰ به شرح زیر به ماده ۱ عهدنامه اضافه می شود.

"اعضای بنیانگذار" به دولتهای جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان، و جمهوری ترکیه اطلاق می شود.

۴ - ماده ۳ عهدنامه به شرح زیر اطلاق می شود:

دولتهای عضو بر اساس تعهدات مندرج در قراردادهایشان، امکان کاهش موانع تجاری موجود در منطقه اکو را بی آن که خدشه ای به سایر تعهدات بین المللی آنان وارد آید، در زمان مناسب و با عنایت به تجارب کسب شده در چارچوب سیستم تعرفه ترجیحی اکو مورد بررسی قرار خواهند داد.

۵ - ماده ۵ عهدنامه به صورت زیر اصلاح می شود:

به منظور انجام امور بانکداری بازرگانی، شروع، پیشبرد و تأمین اعتبار تجارت و طرحهایی که اهداف

عهدنامه حاضر را تأمین می‌کند، بانک تجارت و توسعه آکو با شرکت بخش خصوصی در مواردی که قوانین کشور مربوط اجازه دهد، تأسیس خواهد شد.

۶- در ماده ۲۱ کلمه سه حذف می‌شود

۷- ماده ۲۵ عهدنامه به صورت زیر اصلاح می‌شود:

شورای قائم‌مقام‌ها متشکل خواهد بود از مدیر کل مربوط وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و رؤسای نمایندگی‌های سیاسی دولتهای عضو در ایران یا نزد سازمان همکاریهای اقتصادی - شورای مزبور جز در مواقعی که شورای وزیران تشکیل جلسه می‌دهند به عنوان یک رکن دائم از طرف وزیران و به نام آنان مسئول اجرای سیاستها، تنظیم موضوعاتی که مستلزم اتخاذ تصمیم توسط دول عضو است و نیز انجام اقدامات مقتضی در امور مربوط به اجرای تصمیمات شورای وزیران می‌باشد. شورای قائم‌مقام‌ها مرتباً و به دفعاتی که ضروری باشد با شرکت اکثریت اعضاء در تهران تشکیل جلسه خواهد داد. ریاست شورای قائم‌مقام‌ها طبق آیین‌نامه داخلی مصوب شورای وزیران هر شش ماه یک بار به صورت چرخشی و به ترتیب حروف الفبا به عهده یکی از دول عضو که در تهران دارای نمایندگی مقیم باشند، خواهد بود.

۸- قسمت اول ماده ۲۸ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

دبیر کل بر دبیرخانه ریاست تام دارد و با معرفی یک دولت عضو توسط شورای وزیران منصوب می‌شود. مدت تصدی مقام دبیر کلی چهار سال است. سمت دبیر کلی به صورت چرخشی از طرف یکی از سه دولت عضو بنیانگذار احراز خواهد شد و در پایان این دوره‌ها در سال ۸۰ - ۱۳۷۹ هجری شمسی مطابق با ۲۰۰۰ میلادی، سایر دولتهای عضو می‌توانند به صورت چرخشی و به ترتیب حروف الفبای انگلیسی این مقام را احراز نمایند که مدت تصدی نیز به دو سال تقلیل خواهد یافت.

۹- در ماده ۲۹ عهدنامه، جمله سوم قسمت اول حذف می‌شود.

۱۰- در ماده ۳۱ عهدنامه، قسمت دومی به شرح زیر اضافه می‌شود:

شورای وزیران می‌تواند یک دولت عضو را برای مدت مشخصی از پرداخت سهمیه بودجه معاف نموده سهمیه آن دولت را کاهش داده یا مهلت پرداخت سهمیه دولت مزبور را به تعویق اندازد.

۱۱- ماده ۳۵ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

سازمان می‌تواند با سازمانهای بین‌المللی، سایر گروه‌های منطقه‌ای، کشورها، نهادها یا مؤسسات همکاری نزدیک برقرار کند، ماهیت و حدود این همکاری توسط شورای وزیران تعیین خواهد شد.

۱۲- متن زیر جایگزین قسمت دوم ماده ۳۶ می‌شود:

دولت متقاضی، متعهد می‌شود که مفاد این عهدنامه را کاملاً محترم شمرده و رعایت کند و کلیه تعهدات

ناشی از آن را بپذیرد. پس از پذیرش درخواست‌عضویت دولت متقاضی، این دولت سند الحاق به عهدنامه را امضا می‌نماید و پس از آن طبق رویه‌ها و مقررات قانون اساسی خود الحاق به عهدنامه رامورد تصویب قرار خواهد داد. سند تصویب ظرف ۱۸ ماه از تاریخ سند الحاق نزد دولت جمهوری اسلامی ایران تودیع خواهد شد که این دولترونوشت مصدق آن را جهت دولتهای عضو و دبیرخانه ارسال خواهد نمود.

تا انجام مراحل تصویب دولت عضو جدید می‌تواند با موافقت شورای وزیران، به عنوان یک عضو کامل در فعالیتهای کلیه ارگانهای اکو شرکت نموده وسهمیه تعیین شده خود را برای کمک به بودجه اکو پرداخت نماید.

۱۳ - اصلاحات فوق بر کلیه مواد مربوط عهدنامه ازمیر و "موافقتنامه وضعیت سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)، نمایندگان ملی و کارکنان بین‌المللی آن" منضم به عهدنامه، شمول خواهد داشت.

۱۴ - به استثنای این اصلاحات، سایر مفاد عهدنامه ازمیر و "موافقتنامه وضعیت سازمان همکاری‌های اقتصادی، نمایندگان ملی و کارکنان بین‌المللی آن" منظم به عهدنامه به قوت خود باقی خواهد ماند.

۱۵ - پروتکل حاضر طبق رویه و مقررات قوانین اساسی کشورهای عضو به تصویب خواهد رسید و اسناد تصویب نزد دولت جمهوری اسلامی ایران تودیع خواهد شد که این دولت رونوشت مصدق اسناد تصویب را برای سایر دول عضو و دبیرخانه ارسال خواهد داشت.

۱۶ - پروتکل حاضر از تاریخ تودیع آخرین سند تصویب نزد دولت جمهوری اسلامی ایران لازم‌الاجرا خواهد شد.

۱۷ - پروتکل حاضر در چهار نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید که هر چهار متن دارای اعتبار یکسان می‌باشند.

۱۸ - این پروتکل در تاریخ ۱۳۷۱،۹،۷ هجری شمسی مطابق با ۲۸ نوامبر ۱۹۹۲ میلادی در اجلاس فوق‌العاده شورای وزیران اکو در اسلام‌آباد تنظیم‌شد بنا به مراتب نمایندگان تام‌الاختیار زیر پروتکل حاضر را امضا نمودند.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران / دکتر علی‌اکبر ولایت / وزیر امور خارجه

از طرف دولت جمهوری اسلامی پاکستان / محمد صدیق خان کانبجو / وزیر مشاور در امور خارجه

از طرف دولت جمهوری ترکیه / حکمت چتین / وزیر امور خارجه

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و پروتکل اصلاحی ضمیمه در جلسه روز یکشنبه چهارم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۳،۲،۱۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی‌اکبر ناطق نوری

ضمیمه (۴): قانون عهدنامه از میر - مصوب ۱۳۷۶/۰۶/۲۳

ماده واحده - عهدنامه از میر مشتمل بر یک مقدمه و (۱۶) ماده به شرح ذیل تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

عهدنامه از میر

دولت‌های کشور اسلامی افغانستان، جمهوری آذربایجان، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری قزاقستان، جمهوری قرقیزستان، جمهوری اسلامی پاکستان، جمهوری تاجیکستان، جمهوری ترکیه، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان،

با یادآوری عهدنامه از میر که ابتدا در تاریخ ۲۱ اسفندماه ۱۳۵۵ هجری شمسی برابر با ۱۲ مارس ۱۹۷۷ در از میر ترکیه توسط ایران، پاکستان و ترکیه امضاء و در سالهای ۱۳۶۹ و ۱۳۷۱ (۱۹۹۰ و ۱۹۹۲) اصلاح گردید، به عنوان منشور بنیادی سازمان همکاری اقتصادی (ا.کو)،

با آگاهی از پیوندهای کهن تاریخی و فرهنگی میان مردم کشور هایشان،

با تصدیق اینکه صلح و ثبات یکی از پیش نیازهای همکاری اقتصادی را تشکیل می‌دهد،

با اعلام تعهد و پایبندی خود به منشور ملل متحد، اهداف و اصول آن که اساس همکاری سازنده میان تمام مردم را فراهم می‌آورد،

با عزم به تامین پیشرفت اقتصادی و اجتماعی کشورهای عضو،

با اراده سازگار کردن سازمان همکاری اقتصادی با نقش تقویت شده آن،

با تایید مجدد تصمیم خود برای ادامه همکاری اقتصادی منطقه‌ای براساس نیازهای مشترک کشورهای هایشان و باتوجه به تغییراتی که در عرصه اقتصاد جهانی صورت می‌گیرد و آثار آن بر کشورهای عضو ا.کو، تصمیم گرفته‌اند مفاد عهدنامه از میر را به عنوان منشور سازمان همکاری اقتصادی بازنگری کنند و بدین منظور نمایندگان تام‌الاختیار خود را منصوب کرده‌اند و این نمایندگان پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت اعتبار بود، به شرح زیر موافقت نموده‌اند:

ماده ۱ - تعاریف

در این عهدنامه اصطلاحات زیر، جز در مواردی که در متن به نحو دیگری مقرر شده باشد دارای معانی زیر خواهد بود:

الف - "سازمان" یعنی سازمان همکاری اقتصادی که ممکن است به عنوان "ا.کو" نیز نامیده شود.

- ب - "کشورهای عضو" یعنی کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی.
- پ - "ناظران" یعنی کشورها یا سازمانهایی که از سوی سازمان همکاری اقتصادی وضعیت ناظر به آنها اعطا می شود.
- ت - "طرفهای گفتگو" یعنی کشورها یا سازمانهایی که آکو در زمینه های مورد علاقه مشترک توافق شده، با آنها روابط مشاوره ای دارد.
- ث - "منطقه آکو" یعنی سرزمینهای کشورهای عضو.
- ج - "عهدنامه" یعنی عهدنامه از میر.
- چ - "اجلاس سران" یعنی اجلاس روسای کشورها. دولت های کشورهای عضو آکو.
- ح - "شورای وزیران" یعنی شورای وزیران سازمان همکاری اقتصادی.
- خ - "شورای نمایندگان دائم" یعنی شورای نمایندگان دائم سازمان همکاری اقتصادی.
- د - "شورای برنامه ریزی منطقه ای" یعنی شورای برنامه ریزی منطقه ای سازمان همکاری اقتصادی.
- ذ - "موسسات تخصصی" یعنی ارکان آکو که با تصمیم کشورهای عضو با شخصیت حقوقی و مدیریت مستقل برای ارتقاء همکاری نزدیک میان خود در زمینه های اجتماعی، فرهنگی، فنی و علمی با هماهنگی با دبیرخانه ایجاد شده اند.
- ر - "نهادهای منطقه ای" یعنی ارکان اقتصادی، تجاری و مالی آکو با بودجه خود کفا، شخصیت حقوقی و مدیریت مستقل که برای ارتقاء رشد اقتصادی منطقه آکو از طریق فراهم نمودن تسهیلات مالی و تجاری و سرمایه گذاری در داخل منطقه ایجاد شده اند.
- ز - "دبیرخانه" یعنی دبیرخانه سازمان همکاری اقتصادی مستقر در تهران که ممکن است به عنوان "مقر" نیز نامیده شود.
- ژ - "دبیر کل" یعنی دبیر کل سازمان همکاری اقتصادی.
- س - "دولت کشور میزبان" یعنی دولت. کشور جمهوری اسلامی ایران.
- ماده ۲ - اهداف
- اهداف سازمان به قرار زیر خواهد بود:
- الف - ارتقاء شرایط برای توسعه اقتصادی پایدار و براین اساس افزایش سطح زندگی و رفاه در کشورهای عضو از طریق بسیج امکانات بالقوه اقتصادی و اجتماعی منطقه.
- ب - اتخاذ اقداماتی برای حذف تدریجی موانع تجاری در منطقه آکو و گسترش تجارت درون منطقه ای و فرامنطقه ای با عنایت به تجربیات دیگر مناطق و روندهای اقتصاد جهانی.

پ - تشویق همکاری اقتصادی فزاینده در راستای آرمانهای بنیادین کشورهای عضو برای تامین نقش مهمتر و کمک منطقه اکو به رشد تجارت جهانی ومحو سیاستهای غیر منصفانه تجاری که برای کشورهای در حال توسعه به ویژه کشورهای عضو شرایط تجاری نامساعدی را ایجاد نموده است.

ت - فراهم آوردن شرایط ادغام تدریجی و آرام اقتصاد کشورهای عضو با اقتصاد جهانی برای تامین مشارکت کاملتر آنها در روند جهانی شدن اقتصاد.

ث - ارتقاء همکاری منطقیهای فعال و کمک متقابل در زمینههای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، فنی و علمی.

ج - تسریع در توسعه زیربناهای حمل و نقل و ارتباطات که کشورهای عضو را با یکدیگر و جهان خارج پیوند می دهد.

چ - ارتقای همگرایی فعالیتهای بخش عمومی و خصوصی با تاکید بر آزادسازی اقتصادی و خصوصی سازی در جهت مشارکت فزاینده بخش خصوصی در توسعه اقتصادی منطقهای از طریق مشارکت و سرمایه گذاری.

ح - تهیه برنامههای مشترک برای توسعه منابع انسانی در منطقه اکو.

خ - تشدید بسیج و بهره برداری از منابع طبیعی منطقه اکو به ویژه منابع انرژی.

د - افزایش تلاشها برای بهره برداری موثر از امکانات بالقوه صنعتی و کشاورزی منطقه اکو.

ذ - توسعه همکاری منطقهای برای ریشه کنی مصرف نابجای مواد مخدر.

ر - تسهیل همکاری در زمینههای زیست محیطی و حفاظت از محیط زیست در منطقه اکو.

ز - ارتقاء روابط و همکاری براساس منافع متقابل بین اکو و دیگر سازمانهای منطقهای و بین المللی و همچنین موسسات مالی.

ژ - تحکیم بیشتر پیوندهای تاریخی و فرهنگی در میان مردم منطقه اکو و همچنین تبادلات در زمینه جهانگردی.

ماده ۳ - اصول همکاری

همکاری منطقهای در چارچوب این عهدنامه بر اصول و خط مشیهای زیر مبتنی خواهد بود:

الف - حاکمیت مساوی کشورهای عضو که با حسن نیت و براساس منافع متقابل بدون لطمه زدن به تعهدات دوجانبه و بین المللی خود، تعهداتی را که به موجب این عهدنامه برعهده دارند ایفا خواهند کرد.

ب - حتی المقدور، پیوند دادن طرحهای توسعه اقتصادی ملی با اهداف آنی و دراز مدت اکو.

پ - تلاش مشترک برای دستیابی آزادتر به بازارهای خارج از منطقه اکو برای مواد خام و کالاهای تمام شده کشورهای عضو.

ت - بهره‌برداری موثر از نهادها، موافقتنامه‌ها و ترتیبات همکاری آکو با دیگر سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله نهادهای مالی چند جانبه.

ث - فعالیت مشترک کشورهای عضو به منظور ایجاد یک رهیافت هماهنگ برای ارتقاء مشارکت آنها در ترتیبات منطقه‌ای و جهانی.

ج - همکاری میان کشورهای عضو در تعقیب راهبردها، براساس شیوه‌های واقع بینانه و تدریجی، با توجه به امکانات بالقوه و منابع موجود در آکو و همچنین تفاوت سطح توسعه اقتصادی کشورهای عضو با عنایت خاص به موافقتنامه‌ها و ترتیبات منعقد شده با دیگر نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی.

چ - تبادل در زمینه‌های آموزشی، علمی، فنی و فرهنگی.

ماده ۴ - اجلاس سران کشورها، دولت‌ها

روسای کشورها، دولت‌های کشورهای عضو هر دو سال یکبار و در صورتی که توسط کشورهای عضو ضروری تشخیص داده شود بیشتر از یکبار تشکیل جلسه خواهند داد. اجلاس سران شرایط عینی و پیشرفت در اجرای برنامه‌ها و طرح‌های آکو را بررسی و همچنین به عنوان عالی‌ترین مرجع تبادل نظر در مورد موضوعات منطقه‌ای و جهانی مورد علاقه مشترک منطقه آکو، عمل خواهد نمود.

ماده ۵ - ساختار سازمانی آکو

ارکان اصلی آکو عبارت خواهند بود از شورای وزیران، شورای نمایندگان دائم، شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای، دبیرخانه و موسسات تخصصی در زمینه‌های خاص همکاری. نهادهای منطقه‌ای و کمیته‌های ویژه نیز می‌تواند با تصمیم شورای وزیران ایجاد گردد.

ماده ۶ - شورای وزیران

شورای وزیران عالی‌ترین هیات سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری آکو خواهد بود. شورای وزیران متشکل است از وزرای خارجه کشورهای عضو یا دیگر نمایندگان که مقام وزارت داشته باشند و از طرف دولت‌ها معرفی گردند. شورای وزیران حداقل سالی یکبار بطور متناوب در سرزمین کشورهای عضو تشکیل جلسه خواهد داد. اجلاس‌های فوق‌العاده شورا نیز می‌تواند در سرزمین کشورهای عضو یا در هر مکان مورد توافق کشورهای عضو برگزار گردد. شورای وزیران در صورت لزوم می‌تواند پیشنهاد تشکیل اجلاسهای سایر وزراء را برای تنظیم برنامه‌ها و طرح‌هایی در زمینه‌های مربوط به کار آنها از طریق اجلاسهای بخشی یا مشترک وزارتی ارائه دهد.

ماده ۷ -

- شورای نمایندگان دائم یک هیات دائمی خواهد بود که به استثنای زمانی که شورای وزیران جلسه دارد، از طرف و به نام شورای وزیران مسئول اجرای خط‌مشی‌های آن شورا، تنظیم موضوعاتی که باید توسط

کشورهای عضو نسبت به آن تصمیم‌گیری شود و به عمل آوردن اقدامات مقتضی نسبت به موضوعات مربوط به اجرای تصمیمات شورای وزیران خواهد بود. شورای نمایندگان دائم مرکب از نمایندگان دائم سفرای معرفی شده نزد اکومی باشد. این شورا هر زمان که لازم باشد، به ریاست نماینده کشور عضو که ریاست شورای وزیران را به عهده دارد تشکیل جلسه خواهد داد.

ماده ۸ - شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای

شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای از روسای سازمانهای برنامه‌ریزی کشورهای عضو و یا دیگر نمایندگان مقام هم‌تراز که ممکن است از سوی دولت‌های آن‌ها معرفی گردند تشکیل خواهد شد و دست کم سالی یکبار قبل از اجلاس سالیانه شورای وزیران به ریاست نماینده کشور عضو که ریاست شورای وزیران را بر عهده دارد در مقر سازمان تشکیل جلسه خواهد داد. شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای برنامه‌های علمی برای تحقق اهداف سازمان را همراه با بررسی برنامه‌های گذشته و ارزیابی نتایج حاصله تهیه و به شورای وزیران تقدیم خواهد کرد. شورای برنامه‌ریزی در انجام این وظیفه از دبیرخانه کمک خواهد گرفت. این شورا می‌تواند ایجاد نهادهای منطقه‌ای و کمیته‌های ویژه در زمینه‌های دارای اولویت برای همکاری را به شورای وزیران پیشنهاد دهد.

ماده ۹ - دبیرخانه

۱- دبیرخانه متشکل از دبیر کل و کارکنان موردنیاز سازمان می‌باشد. مقر دبیرخانه در تهران خواهد بود و طبق مفاد موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سازمان همکاری اقتصادی (اگو) در باره حقوق، مزایا و مصونیت‌های دبیرخانه اگو که به تصویب شورای وزیران و به امضاء وزیر خارجه کشور میزبان و دبیر کل رسیده است، انجام وظیفه خواهد کرد.

۲- دبیر کل توسط شورای وزیران برای یک دوره غیر قابل تمدید سه ساله از میان نامزدهای معرفی شده توسط کشورهای عضو براساس لیاقت، تجربه و تناسب به‌گونه‌ای که در مقررات استخدامی دبیرخانه اگو مقرر شده انتخاب و معرفی خواهد شد. دبیر کل به عنوان بالاترین مقام اجرائی سازمان در مقابل شورای وزیران نسبت به تمام فعالیت‌های سازمان مسئول خواهد بود و مقام و وضعیت سفیر را خواهد داشت. او در اجلاسهای تمامی شوراهای شرکت خواهد کرد و وظایف دیگری را نیز که ارکان مزبور به عهده او می‌گذارند، انجام خواهد داد. دبیر کل گزارش سالانه‌ای در مورد عملکرد سازمان به شورای وزیران ارائه خواهد کرد.

۳- کارکنان دبیرخانه بر طبق شرایط و تشریفات تعیین شده در مقررات استخدامی مصوب شورای وزیران منصوب و اداره خواهند شد. تمام اعضای دبیرخانه کارمندان بین‌المللی تمام وقت تلقی خواهند شد و حقوق خود را از بودجه دبیرخانه طبق جدول حقوق و مزایای مصوب شورای وزیران دریافت خواهند داشت.

۴- نقش دبیرخانه عبارت خواهد بود از شروع، هماهنگی و نظارت بر اجرای فعالیتهای اگو و کمک به امر

برگزاری اجلاسهای سازمان. وظایف و ساختار دبیرخانه تابع مقررات استخدامی دبیرخانه آکو مصوب شورای وزیران خواهد بود.

۵- دبیر کل و کارکنان دبیرخانه در اجرای وظایف خود از هیچ دولت یا مقام خارج از سازمان دستوراتی را جویا نشده یا دریافت نخواهند کرد و از هر اقدامی که ممکن است بر موقعیت آنها به عنوان کارمندان بین‌المللی که تنها در قبال سازمان مسئول هستند خدشه وارد کند، خودداری خواهند کرد.

ماده ۱۰ - موسسات تخصصی و نهادهای منطقه‌ای

موسسات تخصصی و نهادهای منطقه‌ای در زمینه‌های خاص همکاری، ایجاد خواهند شد. تعداد، نوع و اهداف این موسسات و نهادها می‌تواند توسط شورای وزیران تعیین و هنگام لزوم بازنگری شود. تمام موسسات تخصصی و نهادهای منطقه‌ای گزارش سالانه فعالیت‌های خود را طبق آیین‌نامه اجرائی خود به شورای وزیران ارائه خواهند داد و دبیر کل سازمان را نیز آگاه خواهند ساخت.

ماده ۱۱ - مقررات مالی

دبیرخانه دارای بودجه متمرکز خواهد بود. سهمیه‌های کشورهای عضو در این بودجه به دلار آمریکا، توسط شورای وزیران و با توجه به ظرفیت و توانایی پرداخت آنها و معیار رایج ارزیابی سهمیه‌های سازمان ملل متحد تعیین خواهد شد.

ماده ۱۲ - تصمیم‌گیری

۱- تمام تصمیمات در مورد موضوعات مهم مربوط به پذیرش اعضاء یا ناظرین یا طرفهای گفتگوی جدید، ترتیبات بودجه‌ای، موضوعات دارای پی‌آمدهای مالی، انتصاب دبیر کل، تصویب طرح‌های عملی و راهبردهای اقتصادی، اصلاح عهدنامه و روابط خارجی آکو یا هر موضوع دیگری که شورای وزیران ممکن است آن را برای سازمان دارای اهمیت حیاتی تلقی کند، براساس اتفاق آراء اتخاذ خواهد شد.

۲- تصمیمات در مورد سایر موضوعات براساس اکثریت نسبی کل اعضاء آکو اتخاذ خواهد شد، مشروط بر اینکه اعضاء باقیمانده نسبت به آن تصمیم‌های ممتنع بدهند و یا با آن مخالفت نکنند.

ماده ۱۳ - عضویت

۱- هر کشوری که از مجاورت جغرافیایی با منطقه آکو برخوردار است و یا در اهداف و اصول آکو سهیم است می‌تواند درخواست عضویت در سازمان را بنماید. کشور مزبور درخواست خود را از طریق دبیر کل به شورای وزیران ارسال خواهد کرد. شورای وزیران می‌تواند در مورد پذیرش عضو جدید به اتفاق آراء تصمیم‌گیری نماید.

۲- کشور درخواست‌کننده رعایت و احترام کامل مفاد این عهدنامه را برعهده خواهد گرفت و تمامی

تعهدات ناشی از آن را خواهد پذیرفت. کشور درخواست کننده پس از پذیرش درخواست عضویت آن، طبق رویه‌ها و قواعد قانون اساسی خود به عهدنامه خواهد پیوست.

۳- اسناد تصویب در اسرع وقت نزد دولت میزبان - دولت جمهوری اسلامی ایران - تودیع خواهد شد و دولت مزبور نسخه گواهی شده‌ای را به سایر کشورهای عضو و دبیر کل ارسال خواهد نمود.

۴- کشور عضو جدید در هنگام تصویب می‌تواند با موافقت شورای وزیران به عنوان عضو کامل در فعالیتهای تمامی ارکان اگو مشارکت کرده و سهمیه‌ارزیابی شده خود را در بودجه اگو پرداخت نماید.

۵- هر کشور عضو می‌تواند در هر زمان با ارائه یادداشت رسمی به دبیر کل مبنی بر قصد خود برای کناره‌گیری، از این موافقتنامه کناره‌گیری کند. دبیر کل این یادداشت را به تمامی اعضاء ارسال خواهد کرد. کناره‌گیری شش ماه پس از دریافت یادداشت مزبور توسط دبیر کل و تسویه تمامی تعهدات مالی قابل پرداخت به سازمان، نافذ خواهد شد.

ماده ۱۴ - مقررات عمومی

۱- سازمان همکاری اقتصادی در قلمرو هر یک از کشورهای عضو خود از صلاحیت قانونی و مزایا و مصونیت‌های مورد نیاز برای انجام وظایف و اجرای اهدافش، طبق شرایط مندرج در موافقتنامه وضعیت حقوقی سازمان همکاری اقتصادی (اگو)، نمایندگان ملی و کارکنان بین‌المللی که ضمیمه این عهدنامه خواهد شد، برخوردار خواهد بود.

زبان رسمی

۲- زبان رسمی سازمان انگلیسی است. ترتیباتی برای ترجمه همزمان و ترجمه غیررسمی به زبان روسی فراهم خواهد شد.

آیین‌نامه اجرائی

۳- اجلاسهای سازمان در تمام سطوح بر طبق "آئین‌نامه اجرائی" مصوب شورای وزیران برگزار خواهد شد. روابط خارجی

۴- سازمان می‌تواند با نهادهای، کشورها و سازمانهای منطقه‌ای یا بین‌المللی، دیگر رابطه همکاری برقرار نماید.

نوع و حدود چنین همکاری مزبور توسط شورای وزیران و براساس اتفاق آراء تعیین خواهد شد.

۵- سازمان می‌تواند وضعیت ناظر یا طرف گفتگو به نهادهای، کشورها و سازمانهای منطقه‌ای یا بین‌المللی دیگر اعطاء نماید. نوع و حدود چنین وضعیتی توسط شورای وزیران و براساس اتفاق آراء تعیین خواهد شد.

ماده ۱۵ - اصلاح

۱- دولت هر کشور عضو می‌تواند از طریق دبیرخانه پیشنهادهای بازننگری یا اصلاح این عهدنامه را به شورای وزیران تسلیم نماید.

۲- بازننگری‌ها و اصلاحات به عمل آمده، پس از تصویب شورای وزیران و بعد از اینکه دوسوم کشورهای عضو اسناد تصویب خود را طبق رویه‌ها و قواعد قانون اساسی مربوط خود تودیع نمایند، لازم‌الاجراء خواهد شد.
ماده ۱۶ - مقررات نهایی

۱- این عهدنامه طبق رویه‌ها و قواعد قانون اساسی کشورهای عضو تصویب و اسناد تصویب نزد دولت جمهوری اسلامی ایران تودیع خواهد شد که دولت ایران نیز نسخه گواهی شده آن را به دبیرخانه و سایر کشورهای عضو ارسال خواهد کرد.

۲- این عهدنامه بعد از اینکه دو سوم کشورهای عضو اسناد تصویب را نزد دولت جمهوری اسلامی ایران تودیع نمایند، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۳- عهدنامه حاضر بعد از لازم‌الاجراء شدن جایگزین عهدنامه اولیه از میر مصوب ۲۱ اسفندماه ۱۳۵۵ هجری شمسی برابر با ۱۲ مارس ۱۹۷۷ و پروتکل‌های اصلاحی سالهای ۱۳۶۹ و ۱۳۷۱ (۱۹۹۰ و ۱۹۹۲) آن خواهد شد.

۴- این عهدنامه در یک نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید.
در تایید مراتب فوق، نمایندگان تام‌الاختیار امضاءکننده زیر این عهدنامه را امضاء کردند.
در روز بیست و چهارم شهریورماه ۱۳۷۵ هجری شمسی برابر با چهاردهم سپتامبر سال ۱۹۹۶ میلادی در از میر امضاء شد.

از طرف دولت اسلامی افغانستان

از طرف جمهوری اسلامی پاکستان

از طرف جمهوری آذربایجان

از طرف جمهوری تاجیکستان

از طرف جمهوری اسلامی ایران

از طرف جمهوری ترکیه

از طرف جمهوری قزاقستان

از طرف ترکمنستان

از طرف قرقیزستان

از طرف جمهوری ازبکستان

تاریخ تصویب ۱۳۷۶،۲۳

تاریخ تایید شورای نگهبان ۱۳۷۶،۷،۲

ضمیمه(۵): قانون عضویت بیمه مرکزی ایران در شرکت بیمه اتکایی آسیا - مصوب

۱۳۷۱/۱۱/۲۵

ماده واحده - بیمه مرکزی ایران مجاز است بر اساس شرایط مذکور در موافقتنامه تأسیس شرکت بیمه اتکایی آسیا در آن شرکت مشارکت و سهم‌الشرکه مربوط را از محل منابع داخلی خود پرداخت نماید. قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه روز یکشنبه بیست و پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱،۱۲،۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است. رئیس مجلس شورای اسلامی - علی‌اکبر ناطق نوری

ضمیمه (۶): نظر شماره ۹۰/۳۰/۴۲۱۹۴ شورای نگهبان مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۴

شماره ۹۰/۳۰/۴۲۱۹۴
تاریخ: ۹۰/۲/۱۴
پوست:
طبقه بندی:

شورای نگهبان
قائم مقام دبیر

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۷۳/۵۲۵۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۰۳ و پیرو نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۲۱۳۶ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۰

طرح اصلاح قانون نفت

80473

مصوب جلسه مورخ سیام فروردین ماه یکهزار و سیصد و نود مجلس شورای اسلامی در جلسه شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که نظر شورا به شرح زیر اعلام می‌گردد:

- ۱_ در این طرح واژه‌ها و اصطلاحات غیرفارسی متعددی به کار رفته است که استفاده از واژه‌های مزبور با وجود معادل فارسی برای آنها، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی است.
- ۲_ ترکیب «هیأت عالی نظارت» مذکور در ماده (۳) با توجه به وظایفی که در این قانون برای آن بر شمرده است، مغایر اصول متعدد قانون اساسی شناخته شد.
- ۳_ بند (۸) ماده (۳) اصلاحی، عنوان «شرکت ملی نفت ایران»، از حیث نبود اساسنامه، همان ابهام معموله در لوایح بودجه کل کشور را دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۴_ بند (۱) ماده (۴) موضوع اصلاح ماده (۷)، مغایر بند ۲ اصل ۱۱۰ قانون اساسی است.
- ۵_ در بندهای (۲) و (۳) ماده (۴) موضوع اصلاح ماده (۷)، منظور از نظارت روشن شود تا اظهارنظر گردد.
- ۶_ تبصره ماده (۴) موضوع اصلاح ماده (۷)، مبنیاً بر ایراد بند (۱) این ماده اشکال دارد.
- ۷_ ماده (۵) موضوع اصلاح ماده (۱۲)، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد و قسمت اخیر آن از حیث نبود اساسنامه برای شرکتهای مذکور دارای همان ابهام معموله در بند (۳) است.
- ۸_ ماده (۷) موضوع اصلاح ماده (۱۴)، مبنیاً بر ایراد ماده (۱۲) اصلاحی اشکال دارد.

محمدرضا علیزاده
قائم مقام دبیر شورای نگهبان

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم کنگران می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل‌های آینده، که با کمال دقت و قدرت

و خطایف اسلامی و ملی خود را انفا و تحت تأثیر بیخ قدرتی واقع شوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون بیخ تلا

خط جلوگیری نمایند و بلا لحاظ ضرورت کشور که گاهی با احکام ثانویه و گاهی به ولایت فقیه ابراشود توجه نمایند

(سخننامه، ج ۲۱، ص ۴۳۳)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

تهران - صندوق پستی ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵